

Å skape et nytt og større "vi"

Taler

Jonas Gahr Støre

Dato

8 desember 2006

Sted

Oslo

Omstendigheter

Besøk til World Islamic Missions moské i regi av Islamsk Råd Norge

1 Kjære forsamling, venner, brødre og søstre,

Det er en stor glede og en ære for meg å være her. Jeg har sett frem til å komme hit. Det er mitt første besøk til en moské i Norge.

5

For å være ærlig, og det bør man vel være rett etter fredagsbønnen, så jeg har ventet på invitasjonen!

10

For i de siste månedene har jeg hatt flere besøk av representanter fra det muslimske miljøet på mitt kontor - som deg, min venn Mohammad (Hamdan, leder for Islamsk Råd). I min tid som generalsekretær i Røde Kors hadde jeg mange kontakter med det muslimske miljøet i Oslo - på min arbeidsplass, ute i byen, på ressursentrene.

15

Det er naturlig, og det er på tide. Fordi vi hører sammen. Fordi vi er en del av et stort norsk "vi" - et fellesskap - som på kort tid må greie å mestre kommunikasjon, lære mer om alle likhetene mellom mennesker i Norge, for de er det flest av - og mer om hvordan vi skal håndtere det som er av forskjeller.

20

Sammen så deler vi det norske samfunnets fellesskap og utfordringer. Og vi deler det internasjonale samfunnets utfordringer.

25

Siden jeg ble utenriksminister, så har jeg invitert dere til meg - og dere har oppsøkt meg i departementet - for å diskutere; karikaturstriden, opplevelsen av økende anti-islamske holdninger, engasjement i deler av verden dere er knyttet til - og for å dele tanker om samarbeid og prosjekter som kan trekke unge mennesker med innvandrerbakgrunn med.

30 Jeg har satt stor pris på disse møtene - at dere har oppsøkt meg, ringt meg, sendt e-post og sms. Slik jeg håper alle politisk engasjerte mennesker ser det som sin rett å gjøre i vårt land.

Og nå verdsetter jeg å være på hellig grunn her i Åkebergveien, i et stort og flott
35 gudshus - Norges nest største, og nå snart 12 år gammelt.

Når jeg ser de vakre flisene, ute som inne, fra Iran og Spania - med kalligrafi fra Koranens tekster kunstnerisk utformet av iranske skriftekspertter - når jeg ser de vakre iranske teppene og den store lysekronen fra Tyrkia - da ser jeg en del av
40 Norge som jeg ikke kjenner nært.

Jeg opplever å bli invitert inn på en av deres hjemmearenaer. Det er betydningsfullt for meg.

45 For her er jeg i utgangspunktet en fremmed, midt i min egen by. Her kan jeg få en opplevelse av å være utenfor, jeg kjenner ikke ritualene, språkene, kodene, tegnene.

Kanskje kan det stå som en påminnelse om hvordan mange nye borgere i Norge
50 opplever å ta seg rundt i andre nabolag av Oslo, hvor jeg kjenner alle kodene.

Og dette er kanskje det viktigste vi kan gjøre i vår tid:

Å skape og åpne arenaer for hverandre.

55 Å lukke dører opp, å slippe inn, og for å bruke et begrep fra tekster i den Skriften jeg kjenner - å "gjøre døren høy og porten vid" - for hverandre.

Da jeg jobbet i Røde Kors, sa jeg at dette var den viktigste utfordring vi sto
60 overfor som felleskap i Norge. Nå som utenriksminister har jeg ikke forandret mening.

65 Jeg fikk noen konkrete innspill fra dere - fra Usman blant andre - til hva jeg kunne snakke om i dag; om Norges holdning til situasjonen i og rundt Pakistan,

India, Kashmir, Midtøsten, terrorisme, menneskerettigheter. Jeg kan vanskelig svare på alt ved denne anledningen - men vi har også en spørsmålsrunde nå etterpå - men det ga meg en tankevekker: Jeg fikk et innblikk i hva mange av dere her er konkret opptatt av.

Og det slår meg - at norsk utenrikspolitikk på den måten er blitt "større". At nyansene er langt flere enn det vi ofte er klar over, geografien spenner videre, hensynene er flere, og samtidig opplever vi - av mange andre grunner - at skillet mellom innenriks- og utenrikspolitikk viskes ut.

I Norge bor det i dag om lag 130.000 mennesker med muslimsk tro, og islam er den nest største religionen vår. I 2004 var om lag to prosent av Norges befolkning, cirka 80.000 mennesker, medlem av et av de nesten ett hundre muslimske trossamfunn vi har.

Landet vårt er i endring, og politikkenes dagsorden er i endring, innenriks som utenriks. Ethvert samfunn, enhver arena, endrer seg med menneskene som hører hjemme i det.

For 20-30 år siden - da jeg ble engasjert i utenrikspolitikk - var ganske få nordmenn opptatt av Kashmir. Det var et område langt unna oss. - Det er det fortsatt, men nå er det blitt viktigere. Det angår Norge, fordi det angår en del menneskene som bor her i Norge nå. Noen av dere har slektninger, røtter, interesser, tradisjoner derfra.

Mitt første hovedbudskap i dag er dette: Det norske "vi" endres.

Disse deler av verden - og jeg nevnte bare ett eksempel - blir stadig viktigere for oss. For med "oss" vil jeg oppheve skillet mellom "oss" og "dere". - For "oss", eller "vi", det er alle som bor i Norge og er en del av vårt fellesskap, med plikter og ansvar.

Derfor var det ikke unaturlig for statsminister Stoltenberg å besøke Pakistan rett etter at han overtok. Og derfor er det naturlig - og ikke minst viktig - for meg som utenriksminister å besøke Pakistan og India, i neste uke.

Jeg representerer der et bredt spekter av norske interesser. Jeg representerer også dere.

For slik er det ofte vi sier det: Norsk utenrikspolitikk skal fremme norske
interesser i utlandet. Men norske interesser er ingen konstant størrelse. Mye er
110 ganske gitt; som de interesser som følger av at Norge ligger der landet gjør - mot
nord, grensende til Nordsjøen, det store Atlanterhavet, Barentshavet, nabo av
Russland, et nordisk land, tett integrert i Europa, medlem av NATO men
utenfor EU. Dette vet vi.

115 Men våre prioriteringer er i stadig utvikling. De må være det i en verden som
forandres. Når det norske samfunn endres, endres også norske interesser.

Og når vi snakker om "vi" og "oss", da må det handle om alle oss, også de av oss
som ikke har lyst hår og blå øyne, også de som er født i Marokko eller Vietnam,
120 også de som har urdu eller arabisk som førstespråk.

Det jeg er opptatt av er: Vi har våre små fellesskap - familie, nærmiljø,
vennekrets - trossamfunn. De er viktige for oss. De må vi hegne om.

125 Men vår egen opplevelse av trygghet, tillit og gjensidighet må også bygge på at vi
sammen greier å utvikle det store fellesskapet - der alle hører hjemme, der alle
skal kjenne tilhørighet, der alle skal oppleve at noe som er viktig for dem blir
verdsatt, respektert og anerkjent.

130 I dette store norske fellesskapet ligger en historisk kulturarv og et verdisett til
grunn - spor av Norge gjennom lange tider: Menneskerettigheter, rettsstat,
demokrati, ytringsfrihet, fri religionsutøvelse - det er på en måte bunnplanker i
vårt samfunn - rettigheter og friheter - kjempet frem gjennom generasjoner.
Rettigheter og friheter som ikke er - og som ikke skal gjøres - relative.

135 Så blir kulturarven utviklet videre - av vi som bor her, dem som har bodd her i
generasjoner, og av dem som kommer til. Ut av dette store fellesskapet skal vi
definere norske interesser.

140 Da må vi unngå at norske interesser bare er noen nordmenns interesser, og
unngå at norsk kultur bare er noen nordmenns kultur.

En slik utvikling vil ikke være å hegne om det norske. Det er snarere å redusere
det norske. Det er å skjerme og stenge det norske for den naturlige veksten som

må til for at begrepet "norsk" skal høre sammen med begrepet "Norge".

150 Hvis ikke dette "vi" er stort nok til å romme både dem som går til kirken og dem som søker til synagogen, tempelet, moskeen - eller ut i skogen hver søndag for den saks skyld - da må vi ta signalet og arbeide med å utforme et bredere "vi". Et "vi" som er vidt nok - et "vi" som de mange kan kjenne seg hjemme i.

155 Å videreutvikle dette "vi" er med andre ord vår store oppgave, særlig når det kommer mennesker med annen bakgrunn til Norge. Vårt svar kan ikke være at alle disse må bli mer lik oss -- eller lik meg. Vi må snarere utvide og skape et nytt bilde av hva som er «oss» -- hvem «vi» er.

Men hvordan gjør man det?

160 Kan man bare lage «et nytt vi»?

Hvordan «melder man seg på» et slikt prosjekt?

165 For er ikke nettopp det norske «vi» et ganske lukket, ensartet og homogent prosjekt? Og lite åpent for diskusjon og endring?

170 Opplever vi ikke at de som kommer til Norge, de som er andre- eller tredjegenasjons nordmenn - at også de på sin side søker mot det som for dem er kjent, homogent og ensartet?

Opplever vi ikke at vi får flere store fellesskap vendt innover mot dem selv - og ikke utover mot andre - at de snarere lukker seg for hverandre?

175 Jeg tror dette er spesielt viktig: Vi bygger brohoder og broer ved å bruke det aller viktigste redskapet vi har; kommunikasjon, åpenhet og dialog. Vi må bruke dette redskapet der vi kan. Og vi må skape rom, nye arenaer - for nettopp å bruke dette der vi ikke kan. Ved å invitere hverandre til samtale - til en utenriksministers kontor, eller til en talerstol i moskeen etter fredagsbønnen.

180 Under karikaturesaken var det tilliten og dialogen som hjalp oss videre.

Islamsk Råd og Den norske Kirkes Mellomkirkelig Råd - ja, jeg vil gi honnør til dere - ble viktige - enda viktigere - både innenrikspolitikken og

185 utenrikspolitikken. Representanter for ulike miljøer uttalte seg, og de gjorde det sammen - om verdier og om tro, om tilhørighet og om ytringsfrihet - og de gjorde ikke dette for å bli enige om tro.

Dette var avgjørende viktig.

190

Like viktig var det at det i en årrekke allerede hadde vært god, systematisk kontakt mellom Mellomkirkelig Råd og Islamsk Råd. Kanalene hadde vært der siden opprettelsen i 1993 av Kontaktgruppa - et nasjonalt samtaleforum. Og som det heter i en talende boksittel; man hadde klart å få i stand "Dialog med og uten slør", hjemme, og ved felles utenlandsbesøk. Og jeg er stolt av å ha kunnet 195 være med å støtte det utenlandsbesøket som ble arrangert på vårparten nå i år.

Dialog mellom religioner er viktig og nødvendig - ikke fordi religionene i seg selv er årsak til hat og voldsbruk - og heller ikke for å overbevise noen om at de 200 egentlig har samme tro - men rett og slett for å øke gjensidig respekt og forståelse.

Det begås vold og terror i religionenes navn. Derfor er det av ekstra betydning at troende står opp for sin tro og sine verdier, og at de avviser dem som misbruker disse verdiene. - Slik blant annet en gruppe religiøse ledere fra Irak gjorde i Oslo 205 tidligere i uken. Jeg møtte dem i går.

Karikaturstriden viste hvor sårbare vi er. Men den viste også at vi har en felles plattform å bygge videre på. Den viste at vi har sterke bånd som går på tvers av 210 skillelinjer. Den viste at dette "vi", dette større "vi", allerede finnes, selv om det er skjørt.

Som vi mennesker er skjøre.

215 Så la jeg la merke til - i forbindelse med skuddene mot den jødiske synagogen i september - hvordan muslimske miljøer igjen reagerte, og sa; "Skuddene mot synagogen er et angrep mot religionsfriheten". Imamer besøkte den og ble intervjuet; "jeg kom for å vise solidaritet (...) vi er alle religiøse mennesker og barn av Abraham", som imam Shah sa.

220

At muslimene i Norge stilte opp og forsvarte jødene, det er spesielt viktig. Det er ukjent mange andre steder i verden.

225 Jeg vil gjenfortelle for dere følgende historie:

Den 23. august i år var jeg med og åpnet Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteters stilling, Villa Grande på Bygdøy.

230 Samme dag hadde jeg vært til lunsj hos Israels ambassadør til Oslo, og blant annet truffet Elie Wiesel, Nobelprisvinneren. Jødiske representanter var urolig for tegn til økende antisemittisme verden over.

Jeg dro fra lunsjen rett til et møte på mitt kontor med representanter for Islamsk Råd -- ja, Mohammad og flere av dere som er her nå i dag. De var urolige for økende tegn til anti-islamske holdninger og mistenkeliggjøring av muslimer i Norge. De var urolige for hvordan unge mennesker med muslimsk tro kunne reagere over tid. Budskapet var at vi måtte hegne om denne ungdommen, og ikke oppleve at de vendte seg mot ekstremistiske retninger, slik vi har sett i andre land.

Så avsluttet jeg dagen på Villa Grande der mange hadde hilsener til senteret. Den siste av hilsningstalene den kvelden kom fra den samme representanten for Islamsk Råd som hadde besøkt meg noen timer før. Han minnet ofrene etter folkemordet. Og han advarte mot antisemittisme.

Talen hans var enkel, kort, men mektig. Han pekte på dialogens kraft, på forsoning og fremtid. At veien vi går er felles.

250 Slike dager gir for meg håp. Representanten for Islamsk Råd ga mening til et større "vi". Et "vi" jeg føler meg trygg i - og hjemme i.

255 Det handler - kjære venner - om menneskeverd og grunnleggende menneskerettigheter. "Jeg er uenig i Deres meninger, men jeg vil inntil døden forsvare Deres rett til å hevde dem", har den franske opplysningsfilosofen Voltaire sagt.

260 Ytringsfrihet og religionsfrihet handler om dette dypest sett. For religionsfrihet kan aldri begrenses til en rent intellektuell øvelse.

265 Det man tror - eller ikke tror - om mennesket, om livet, om Gud og om verden,
vil alltid synes i livet - og gi seg utslag i ord og handlinger. En sann religionsfrihet
forutsetter ytringsfrihet - nemlig retten til å leve og mene i samsvar med det man
tror.

270 Det var av avgjørende betydning at norske muslimer kommuniserte dette utad,
internasjonalt, for noen måneder siden:

At selv om ytringsfriheten gir mennesker lov til å si både ukloke og usanne ting,
så er det den samme ytringsfriheten som sikrer muslimer retten til å leve og
uttale seg i samsvar med sin tro i Norge.

275 Innen det norske fellesskapet - innen dette norske "vi" - må det finnes mangfold.

280 Det finnes ikke én identitet i Norge. Å ha norsk identitet betyr ikke at vi alle har
den samme identitet. Det "norske" kan og skal romme flere. Én type identitet
utelukker ikke en annen.

Man må ikke velge mellom å være muslim eller norsk, like lite som man må velge
mellom å være kvinne og ung, barn og elev, småbarnsfar og utenriksminister.
285 Våre identiteter er sammensatte. Vi er "litt av alt".

Filosofen Tariq Ramadan - professoren i islamologi ved flere universiteter -
snakker om "The Evolution of Fear" - fryktens utvikling. Om den stigmatisering
mange muslimer opplever; terrorfrykten og mistenkeliggjøringen, alle
290 forenklingene, misforståelsene og generaliseringene. - Det at et menneske med
muslimsk tro opplever en spesiell forventning om at han eller hun må svare for -
ja nær sagt stå til ansvar for - det som enhver annen person med muslimsk tro
måtte foreta seg, uansett hvor i verden det skjer.

295 Tariq Ramadan - som også er grunnleggeren av en organisasjon for fremme av
solidaritetspedagogikk - snakker om alle de stemmer som vil ha det til at vi lever i
ulike sivilisasjoner - selv om vi lever sammen - i sivilisasjoner som aldri kan møtes
- ja, som er på full kollisjonskurs.

300 Til det har han følgende å si: «The evolution of fear must be met with the

revolution of trust». Bølgen av frykt må møtes med «revolusjonerende tillit».

305 Og jeg vil legge til: Å dele verden inn i sivilisasjoner, det gir ingen mening for å forstå vår samtid. Igjen - fordi vi kan ha flere identiteter, og kan egentlig høre hjemme flere steder - så må vi kunne kreve respekt for ikke å bli tvunget inn i bare én kategori.

310 Likhetene mellom mennesker er flere enn forskjellene mellom oss.

Og det er gjenkjennelse av likheter som bygger opp tillit.

315 Og så vet vi at: Samfunn med mye tillit er gode samfunn. De har - som samfunnsforskerne sier det - mye sosial kapital. For meg, som sosialdemokrat, er dette kanskje kjerneverdien i mitt politiske grunnsyn: Troen på likeverd, fellesskap, at det ikke er - og ikke skal gjøres - forskjell på folk og deres menneskeverd.

320 Det ligger i holdningene våre: I møte med andre må vi søke etter likhetene, før vi lar oss fengsle av forskjellene. Vi må trosse skepsisen, frykten og lete etter mennesket bak.

Jeg må gjøre det inne på fremmed mark her i moskéen i Åkerbergveien.

325 Likevel vet vi hvordan det er: Vi trekkes mot å fokusere på forskjellene, idet vi oppdager at den ene er muslim, innvandrer eller barn av innvandrere. En person med høy utdanning og mye relevant praksis i utlandet, en ingeniør eller en lege, strever med å få jobb i Norge, fordi folk blir skeptiske når de til slutt leser navnet i søknadsbrevet. Et ukjent navn. Skepsis.

330 Vi kan ikke ha det slik - at vi blir satt i boks, og der alt som binder oss sammen er uvesentlig - og at det ene som skiller oss bestemmer hvordan vi ser på hverandre.

335 Slik tenkning skaper knivskarpe grenser. Ugjennomtrengelige og usanne grenser, murer. For verden er ikke - og vil aldri bli - så enkel og utvetydig.

Det er krevende å møte det som er annerledes. Det er ofte skremmende å utfordres på det ukjente. Men det åpner også for helt nødvendig kreativitet og

nyskapning.

345 Og skal vi komme videre - ja, da må vi sørge for møteplasser: Sammenhenger og arenaer for samtale og samhandling, for påvirkning og innflytelse. Bygge felles språk - i mer enn én forstand - det går på norsk i Norge - og dét må være hovedkanalen for kommunikasjonen i det store fellesskapet.

350 Det finnes arenaer i Norge; foreninger, organisasjoner, fagbevegelse, partier, idrettslag. Vi er et gjennomorganisert samfunn, på godt og "vondt". Her kan vi lære hverandre å kjenne, jobbe mot felles mål, se mulighetene, møte utfordringene. Det å spille fotball eller fløyte dreier seg om mer enn idrett og musikk. Det handler om deltakelse.

355

Derfor er disse sammenhengene så viktige; klassekontakten, borettslaget eller de religiøse rom.

Og en viktig arena for meg som politiker er samfunnsdebatten - hvor dere må delta, slik dere gjør her i dag. Det norske samfunn trenger det. Ta ordet. Dere må fortelle hverandre, norske myndigheter og mediene hva som opptar dere, hva dere ønsker, frykter, håper, hva dere vil, hva dere kan.

365 Bare når vi møtes, kan vi få en større forståelse av hvem vi som samfunn og fellesskap er.

370 Så spør dere meg også: "Hva slags utenrikspolitikk har Norge i forhold til muslimske land? "

Da er mitt svar: Noen slik politikk har vi ikke. Og med det mener jeg å si at vi har ikke noen særskilt politikk for land som på den ene eller andre måten defineres som muslimske. Like lite som vi har en egen politikk overfor buddhistiske eller kristne stater. Vi deler ikke opp verden på den måten.

375

Men jeg skjønner hva dere sikter til. - For vi snakker om "Vesten", "transatlantiske forbindelser", "Nordområdene", "Øst-Asia" eller "Midtøsten".

Det er også slik at noen har snakket om "den onde aksen", hvor islam, voldsbruk og politikk knyttes sammen. Det er gal tale. Feilaktige talemåter som tegner et forenklet, unyansert og skremmende bilde av enkelte stater. Talemåter som
 385 stempler, stigmatiserer, som skaper farlige blindspor, blindgjengere. Som blokkerer for dialog, som stenger for å finne felles interesser, som sprenger samtalens muligheter.

Land - som mennesker - er ikke endimensjonale. Det er flere faktorer enn
 390 religion som gir land særpreg; geografi, historie, styresett, språk, folkegrupper, økonomi, ressurser, relasjoner til andre land og internasjonale organisasjoner. På samme måte er også Norges utenrikspolitikk overfor enkeltland styrt av mange forhold.

395 Norsk utenrikspolitikk skal ta vare på norske interesser. Det er jobben vår som regjering - og min jobb som utenriksminister.

Mye handler da om det som er nær oss. Men staters og menneskers sikkerhet i dag handler også om verden langt unna; migrasjon, klimaendringer,
 400 helseutfordringer, internasjonal kriminalitet - en lang rekke saker "langt unna" som brått kan komme veldig nær. Ja - "langt unna" eksisterer ikke lenger.

Derfor vil arbeidet for fred og forsoning, dialog og støtte til organisasjoner og det sivile samfunn alltid være viktig i utenrikspolitikken. Og jeg vil nevne noen
 405 få eksempler på vårt engasjement nettopp innen religionsdialog, menneskerettigheter og bidrag til det sivile samfunn, i land som har store muslimske befolkninger.

Indonesia - som er landet i verden med størst muslimsk befolkning - er en av
 410 Norges tre dialogpartnere når det gjelder menneskerettigheter. På årlige møter drøfter vi utfordringer og tiltak på dette feltet. Sammen arrangerte vi i september en internasjonal konferanse om ytringsfrihet, toleranse og medias ansvar i vår globaliserte verden - en intermediadialog - som skal følges opp i 2007.

415

I Midtøsten er det viktig for oss å blant annet støtte Mellomkirkelig Råds arbeid med interreligiøs dialog mellom muslimske, jødiske og kristne ledere i

Midtøsten. Det arbeides for at Rådet for religiøse ledere i Jerusalem skal bli
420 operativt så snart som mulig, i håp om å kunne få til en god samtale - om hellige
steder og andre - ofte praktisk rettede - utfordringer i dette store
konfliktområdet.

Norge har dessuten ledet Giverlandsgruppen for Palestina og gir betydelig
425 bistand for å avhjelpe nød og støtte den palestinske befolkningen i området.
Hvor målet er en egen selvstendig palestinsk stat.

I Utenriksdepartementet er det opprettet et eget Forum for religion og
utenrikspolitikk, et møtested for ressurspersoner fra ulike fagmiljø og
430 organisasjoner i Norge. Med mer kunnskap her, kan vi i utenrikspolitikken
handle mer målrettet overfor de viktige nettverkene.

Hva gjelder Kashmir - som noen av dere er sterkt engasjert i - har Norge bidratt
med betydelige midler til gjenoppbyggingen etter jordskjelvet. Støtten har
435 primært gått til pakistansk side.

På et annet felt har vi gjort en indirekte innsats over tid i Kashmir-området
gjennom arbeidet for ytringsfrihet og andre grunnleggende
menneskerettigheter. Organisasjonen "The Human Rights' Commission of
440 Pakistan" representerer dyktige og betydningsfulle aktører i landet. Arbeidet
som organisasjonen driver bidrar til bedre forhold for innbyggerne i Kashmir.

En annen viktig organisasjon i det sivile samfunn er "South Asia Free Media
445 Association" - som har mye av æren for økt mobilitet over grensene, ved blant
annet å legge til rette for utvekslingsreiser for pakistanske og indiske journalister.
Norge er en viktig støttespiller for begge disse organisasjonene jeg nevnte.

Vi har alt i alt et betydelig engasjement i flere land som kan betegnes som
450 muslimske. Mange samarbeidsland hvor Norge er tungt inne med
bistandsmidler og fredsrettet innsats har store muslimske befolkninger - som
Afghanistan, Sudan og Bangladesh.

Men - som jeg sa - religiøs tilhørighet kan ikke ha betydning for hvor vi velger å
455 engasjere oss. Jeg er opptatt av å se etter "mulighetsvinduer". Jeg er opptatt av å
utnytte handlingsrom. I tillegg til at alt dette handler om solidaritet, en plikt,

om å bidra der vi kan - til fred og konfliktløsning - der det lar seg gjøre i andre deler av verden.

460

Så spør noen: Hvorfor er ikke Norge mer involvert i Kashmir? Det er riktig at Norge har fått ulike henvendelser, og at vi er blitt bedt om å vurdere å ta en rolle i forhandlingene.

465

Men her kommer jeg til et viktig, prinsipielt poeng: For at det skal være mulig å oppnå noe som tredjepart i en fredsprosess, så må begge parter, alle parter, i konflikten ønske at man deltar.

470

Det har ikke vært tilfelle i denne konflikten. India har ikke ønsket Norges bidrag. Og nå er Pakistan og India enige om at konflikten skal løses mellom de to landene. Involvering fra andre - slik vi har bidratt med i andre fredsprosesser - er da ikke aktuelt.

475

Jeg er naturligvis klar over at alt ikke er løst med dette. Det er grupper i Kashmir som opplever at de ikke blir hørt. Det er mye voldsbruk i området. Sammen med EU og andre land har Norge uttrykt bekymring for forholdene for sivilbefolkningen i Kashmir.

480

Jeg er opptatt av at innbyggerne sikres et inkluderende, demokratisk styresett. Og representative organisasjoner for befolkningen i Kashmir bør i større grad involveres i fredsprosessen, for å sikre lokalt politisk eierskap for de løsninger og tiltak som iverksettes.

485

I dette geografiske bildet vil jeg også understreke at Norge har vært opptatt av at både Pakistan og India er atommakter. Arbeidet for nedrustning og ikke-spredning har høy prioritet for Regjeringen.

490

I likhet med mange andre er jeg bekymret over planene om ytterligere utbygging av atomenergisektoren i Pakistan. Og jeg er opptatt av at India må overholde sine forpliktelser.

495

Om noen få dager reiser jeg til Pakistan for å ha samtaler med ledere der. Kollega Bjarne Håkon Hansen besøkte Pakistan for litt siden, og foreslo at den norske stat kunne gå sammen med norsk-pakistanske miljøer for å organisere bedre støtte til lokal utvikling på de steder der norske pakistanere kommer fra.

Denne tanken springer ut av noe grunnleggende: Penger som sendes til opprinnelseslandet fra folk som har flyttet ut og kommet i godt arbeid, utgjør et viktig bidrag til utvikling i mange land - ja, forskning viser at slike verdier for noen land utgjør nær tre ganger den bilaterale og multilaterale bistanden. Jeg håper utviklingsministeren, inkluderingsministeren og jeg etter hvert mottar mange gode ideer som kan bidra til å åpne et nytt vindu i norsk utviklingssamarbeid med Pakistan og andre land.

Mange eksempler viser at Norge har et aktivt utenrikspolitisk engasjement i flere muslimske land. Det handler om forvalte og fremme norske interesser - våre felles interesser - i et Norge av i dag.

Det er i vår egen interesse - i dagens globaliserte verden - å støtte det sivile samfunn, bidra til at nettverk styrkes, gi støtte til medier og organisasjoner, bidra til at stemmer blir hørt, bekjempe fattigdom og urettferdighet.

Fred må bygges og trygges av mennesker. Og vi bør i den sammenheng minne oss om at alle verdensreligionene har fredsbudskapet til felles. Fra Koranen leser vi; "Men ønsker de fred, så skal du gjøre det samme. Forlat deg på Gud". Alle religioner handler om veier til fred. De kommer med budskap om fred. Denne visjonen er felles.

Det gir oss mennesker, oss politikere, religiøse ledere, tilhengere, et stort ansvar for å skape fred, for å holde fred, for å trygge fred. Det finnes en retning, en vei, fredens vei, vår felles vei.

Tydeligst - og kanskje vanskeligst - kommer dette frem i det kjente og illustrerende uttrykket om at "veien til fred i Midtøsten går gjennom Jerusalem". I Jerusalem møtes de tre store verdensreligionene. For vi - som alle er Abrahams barn - er alle "markens hyrder", som vi godt kan formulere det nå før jul, i den kristne språkdrakten.

Kjære venner, brødre og søstre,

Igjen: Takk for invitasjonen. Jeg har hatt mye på hjertet. Dere har vært gode til å

lytte.

Jeg har hatt flere budskap:

540 Ett er mitt ønske om å høre og se flere av deres stemmer i norsk samfunnsliv, i politikken, i fagbevegelse, i organisasjonene, i media. Snakk gjerne høyere, sterkere og tydeligere om hva dere mener, hva dere vil, hva dere tror, hva dere frykter, hva dere håper.

545 Hvis dere opplever at norsk utenrikspolitikk, eller innenrikspolitikk for den del, ikke ivaretar deres interesser, så har dere to valg:

Dere kan melde dere ut, i overført betydning eller bokstavelig. Dere kan si at norske politikere ikke forstår, ikke respekterer eller ikke taler deres sak.

550

Men husk da på dette: Da blir vi enda mer fremmede for hverandre. Da lever vi ikke sammen, men side om side, som to samfunn, ikke som "ett vi".

555 Det andre valget er å begi dere ut på nye arenaer, gi deres egne arenaer bredere formål, si hva dere mener, påvirke beslutningsprosesser, forme dagsorden.

For dere skal være med å bygge dette store "vi", slik at det også rommer deg, din familie, dine naboer, ditt religiøse samfunn. Slik at det rommer dine interesser, din tro og våre verdier.

560

Jeg ønsker at vi skal gjøre det sammen, som brødre og søstre.

Det krever mot, det fordrer at vi deler kunnskap, respekterer religionsutøvelse.

565 Det krever lave dørterskler, vide porter, store tankerom, og høye takrom.

Vi er godt i gang.

Men vi må være rede: Hver gang det dukker opp nye utfordringer:

570

Rede til å kjempe frem fellesskapsløsninger, øke tilliten, styrke dialogen, formulere og fremme et nytt inkluderende -

575 "vi".

Kilde

http://odin.dep.no/ud/norsk/aktuelt/taler/minister_a/032171-090735/dok-bn.html

580

Emner

Appell, Integrering, Islam, Kristendom

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/a-skape-et-nytt-og-storre-vi>

585

590

595

600

605

610